

Szatmár, 2007, Ady Endre

A határon túli vegyes lakosságú városok közül talán Szatmárnémetiben legjobb magyarnak lenni. Sétáink során gyakran hallottunk magyar szót, s aki nem magyar, az is ért valamit, és használja, vagy használni próbálja a nyelvet. A téren, a nagy katolikus székesegyház előtt (talán 2004-ből származó emléktábla a kétszáz évvel ezelőtti felszentelésről) áll Hám János püspök mellszobra. Többször is kerültem arra, mindig bandázott egy csomó fiatal: lány, fiú vegyesen. Beszélgették, nevetgéltek, heccelték egymást – mindent magyarul. Lehet, hogy a templom előtti tér is lehet találkater? Azért is szerettem Szatmárnémetiben, mert ha nem a konferencián fagyoskodtam, nem a közös ebédek magyar lagzikat idéző kiszolgálását figyeltem, s éppen nem autóztam koszorúzni, emlékhelyet nézni, akkor a régi-régi irodalmi barátokkal lehettem együtt. S indulhat-e jobban egy nap az igen-igen

Zsúri és színpadi játék a középiskolák Ady-vetélkedőjén

Láng Gusztáv

Kozma Dezső

rövid alvás után, mint Láng Gusztáv előadásában hallgatva Páskándi Géza paródiáját Gellért Sándorról?

Kell ehhez persze az, hogy az ember ismerje Páskándi Gézát, Gellért Sándort. Szóval, ott, Szatmáron egyszerre váratlan gazdagságával bukkant fel életben az irodalom, arcok és versek. (Az első Gellért Sándor-verset Kormos Istvántól hallottam – a hetvenes évek elején.) A konferenciákról ki s be járkálok, a folyosón lehet vitatkozni. S annál tényleg nincs jobb, mint idősebb egyetemi tanárokat hallgatni, amint úgy fecsegnek és nevetnek egymással, ahogy azt a középiskolás diákok teszik. Láng Gusztáv és Kozma Dezső együtt kezdtek Kolozsvárott, az akkor még Bolyain lettek tanársegédek, voltak mindketten román katonák, irodalomtanárok a már Babeş–Bolyain, majd amikor '84-ben Láng Gusztáv átköltözött Szombathelyre, Kozma Dezső vette át a katedráját. Hallgatni őket hihetetlen élvezet. Diákcsínyek, katonatörténetek, irodalmi anekdoták. Valószínűleg a pálinkával sem kellett volna annyit finnyáskodnom, bár ha többet iszom, most ugyan mire emlékeznék? Tanácskozás, koszorúzás, irodalmi est, gimnáziumok Ady-vetélkedője – négy ország tíz középiskolás csapata –, győznek a szabadkaiak. A helybélieliek épphogy följutnak a dobogóra. Ady Endre vajon mit szólna, ha látná: a verseit éneklük, táncolják, kísérik elektromos orgonával, dobbal? Valószínűleg örülne neki.

A konferencián elmondottak úgymint megjelennek majd könyvalakban, itt nekem egyetlen dolgom van – érzelkeltetni, jó volt ez a három nap Szatmárban.

M. P.